

Sygn. akt VII U 384/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2017 r. w Warszawie

sprawy G. L.

przeciwko Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o wysokość składek

na skutek odwołania G. L.

od decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 5 stycznia 2017 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że uznaje, iż G. L. nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2010 r. do sierpnia 2012 r. w łącznej kwocie 11 965,48 zł (jedenastu tysięcy dziewięciuset sześćdziesięciu pięciu zł i czterdziestu ośmiu groszy)

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz G. L. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

UZASADNIENIE

Dnia 23 lutego 2017 r. (data nadania w placówce pocztowej) **G. L.** wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia

5 stycznia 2017 r. nr (...) w przedmiocie odmowy umorzenia należności z tytułu składek, wnosząc o jej uchylenie w całości.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wyjaśnił, że domagał się od organu rentowego umorzenia należności z tytułu składek za ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia

2010 roku do sierpnia 2012 roku, co spotkało się z decyzją odmowną. Organ rentowy wskazał, że faktyczne nieprowadzenie działalności gospodarczej nie ma znaczenia,

lecz jedynie to, że wobec odwołującego nie jest prowadzone postępowanie egzekucyjne,

w związku z czym nie można stwierdzić, że egzekucja jest nieskuteczna. W ocenie odwołującego w toku postępowania przed organem rentowym przedłożył wszelką dokumentację świadczącą o tym, że od marca 2010 roku nie prowadzi działalności gospodarczej, w związku z czym składki naliczone za ten okres są nienależne,

a ZUS powinien je umorzyć i odstąpić od ich dalszego naliczenia. Ponadto odwołujący zaznaczył, że od czerwca 2014 roku leczy się w związku ze zdiagnozowanym u niego schorzeniem onkologicznym oraz dolegliwościami kardiologicznymi (odwołanie k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 marca 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.** wniósł o odrzucenie odwołania G. L. jako wniesionego z uchybieniem terminu, ewentualnie o jego oddalenie na podstawie

art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniające stanowisko organu rentowego w sprawie pełnomocnik ZUS wskazał, że zaskarżoną decyzję doręczono odwołującemu dnia 16 stycznia 2017r., zaś odwołanie zostało nadane 23 lutego 2017 r., tym samym zostało ono złożone po terminie. Pełnomocnik ZUS wyjaśnił również, że na podstawie skarżonej decyzji organ rentowy określił odwołującemu wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2010 roku do sierpnia 2012 roku na kwotę 11.965,48 zł. Odnosząc się do zarzutów merytorycznych pełnomocnik organu rentowego zaznaczył, że odwołujący nie dostarczył informacji o tym, aby w spornym okresie zawiesił działalność gospodarczą, natomiast stan zdrowia lub niepełnosprawność nie jest przesłanką wyłączającą obowiązek ubezpieczenia. Osoby prowadzące działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu rentowemu nawet jeśli mają ustalone prawo do renty (odpowiedź na odwołanie k. 6-7 a.s.).

Pismem z dnia 15 czerwca 2017 roku pełnomocnik odwołującego wniosła o przywrócenie terminu na wniesienie odwołania od decyzji ZUS z dnia 5 stycznia 2017 r. wskazując, że przekroczenie terminu nie było nadmierne i nie powstał z winy odwołującego. Odwołujący cierpi bowiem na zaniki pamięci z powodu torbieli koloidowej komory III mózgu oraz torbieli szyszynki, dlatego nie pamiętał kiedy odebrał pismo zawierające skarżoną decyzję ZUS oraz że jego odebranie skwitował własnym podpisem. Pełnomocnik przedłożyła również dokumentację medyczną na potwierdzenie ww. okoliczności (pismo procesowe odwołującego z 15.06.2017 r. k. 21-22 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. L. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod firmą (...) z siedzibą w K. od dnia 1 kwietnia 2009 r. Przedmiotem działalności

był wynajem i zarządzenie nieruchomościami, którymi dysponował na podstawie użyczenia od swojego ojca (deklaracja PIT-36 za 2012 rok k. 58-60 a.s., wypisy z CEIDG k. 71-72 a.s., zeznania odwołującego k. 77-78 a.s.).

Pod na początku 2010 roku ojciec odwołującego przejął od niego użyczone nieruchomości i sam zaczął prowadzić działalność gospodarczą. W związku z powyższym odwołujący zaprzestał prowadzenia działalności, o czym informował Zakład Ubezpieczeń Społecznych, nie dokonał jednak jej zawieszenia ani wykreślenia z CEIDG. W styczniu i lutym 2010 roku G. L. uzyskał dochód w łącznej wysokości 8.000 zł, zaś w pozostałym okresie od marca 2010 roku do sierpnia 2012 roku nie uzyskiwał żadnego dochodu z działalności i nie ponosił z tytułu jej prowadzenia żadnych ciężarów majątkowych. Działalność odwołującego została wykreślona z CEIDG w dniu 22 sierpnia 2012 roku (deklaracja PIT-36 za 2010 rok k. 25-27v a.s., podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za 2010 rok k. 37 a.s., pismo odwołującego do ZUS k. 32 a.s., deklaracje VAT-7K k. 47-57 a.s., wypisy z CEIDG k. 71-72 a.s., zeznania odwołującego k. 77-78 a.s.).

Jednocześnie G. L. od lutego 2009 roku nieprzerwanie pracuje w (...) na stanowisku kierowcy, na część etatu. Jedyne dochód odwołującego w latach 2011 i 2012 stanowił wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę (deklaracje PIT-36 za 2010 r., 2011 r. i 2012 r. k. 25-27v a.s., k. 33-34 a.s. i k. 58-60 a.s., zeznania odwołującego k. 77-78 a.s.).

W okresie od 1 września 2015 r. do 30 listopada 2015 r. G. L. rozpoczął kolejną działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą

w W.. W ramach tej działalności zajmował się filmowaniem przy użyciu drona, wynajmem samochodów oraz żywieniem (wypisy z CEIDG k. 71-73 a.s., zeznania odwołującego k. 77-78 a.s.).

W dniu 5 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję nr (...) na podstawie której stwierdził, że G. L. jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2010 roku do sierpnia 2012 roku na kwotę 11.965,48 zł z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania skarżonej decyzji. Na kwotę zadłużenia złożyły się kwoty: 7.532,68 zł z tytułu nieopłaconych należności z tytułu składek, 4.340 zł oraz 92,80 zł tytułem kosztów opomnienia (decyzja ZUS z 05.01.2017 r. – nieoznaczona karta a.r.).

W dniu 28 sierpnia 2017 r. G. L. dokonał wpłaty w kwocie 9.200,00 zł w celu zapłaty należności. Po rozliczeniu konta przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 września 2017 r. organ rentowy stwierdził brak zaległości na koncie odwołującego (pismo komórki merytorycznej ZUS k. 69-70 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił również, że w sierpniu 2016 roku odwołujący został przyjęty na Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala (...) Sp. z o.o. z rozpoznaniem skręcenia i naderwania odcinka szyjnego. Podczas pobytu w szpitalu u odwołującego wykryto Torbiel Koloidową Komory III, odwołujący został skierowany do Poradni Neurologicznej. Badaniem MR głowy z dnia 2 listopada 2016 r. rozpoznano u odwołującego torbiel szyszynki, lecz bez istotnych zmian patologicznych w obrębie narządów i struktur wewnątrzczaszkowych (karta informacyjna SOR k. 22-23 a.s., wyniki badań MR głowy k. 24 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych w sprawie dowodów z dokumentów oraz zeznań odwołującego. Wiarygodność zebranych dowodów we wskazanym wyżej zakresie nie budziła zastrzeżeń Sądu – treść dowodów była zbieżna i korespondowała ze sobą, nie była również kwestionowana przez strony postępowania. W tych okolicznościach Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie G. L. od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych było zasadne.

W pierwszej kolejności Sąd stwierdził, że odwołanie od skarżonej decyzji zostało wniesione z uchybieniem terminu. Odwołujący otrzymał pismo zawierające decyzję organu rentowego z dnia 5 stycznia 2017 r. w dniu 16 stycznia 2017 r., tym samym miesięczny termin na jego wniesienie upływał dnia 16 lutego 2017 r. Przedmiotowe odwołanie zostało zaś nadane w placówce pocztowej dopiero dnia 23 lutego 2017 r. Jednocześnie mając na względzie okoliczności sprawy Sąd uznał, że uchybienie terminowi było usprawiedliwione. Zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c. sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Pełnomocnik odwołującego w piśmie procesowym z dnia 15 czerwca 2017 r. wyjaśniła, że w związku z rozpoznaniem u odwołującego schorzeniem w postaci torbieli szyszynki odwołujący ma problemy z pamięcią i mógł błędnie określić zarówno datę otrzymania pisma z ZUS, jak i termin, w którym powinien złożyć odwołanie. Na wykazanie tej okoliczności pełnomocnik przedłożyła dokumentację medyczną odwołującego. Tym samym Sąd uznał, że do uchybienia terminowi doszło z przyczyn obiektywnych, niezależnych od odwołującego. Sąd miał również na względzie, że tygodniowe opóźnienie w złożeniu odwołania nie było nadmierne. W tych okolicznościach Sąd nadał bieg odwołaniu i rozpatrzył sprawę.

Przechodząc do rozważań nad zasadnością odwołania Sąd Okręgowy wskazuje, że niniejsza sprawa dotyczy zaległości G. L. z tytułu nieopłaconych składek w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 5

i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. W świetle art. 13 pkt 4 u.s.u.s., osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych w okresie od dnia rozpoczęcia prowadzenia tej działalności, do dnia zaprzestania jej wykonywania. Ponadto zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r.

o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2168), działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W myśl art. 66 ust 1 pkt 1c ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1938) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Natomiast zgodnie z art. 67 ust. 1 ww. ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego uważa się za spełniony po zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego osoby podlegającej temu obowiązkowi zgodnie z przepisami art. 74-76 oraz opłaceniu składki w terminie i na zasadach określonych w ustawie. Natomiast w myśl art. 32 w/w ustawy do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z dyspozycją art. 46 ust. 1 u.s.u.s. płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. W myśl art. 47 ust. 1 u.s.u.s. płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b. Stosownie zaś do treści art. 48 ust. 1 u.s.u.s. jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolniony, Zakład dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej, bez uwzględnienia wypłaconych zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, zawiadamiając o tym płatnika.

Z powyższych przepisów wynika, że osoby prowadzące działalność pozarolniczą winny opłacać składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w obowiązujących w ustawie terminach. W myśl art. 23 ust. 1 u.s.u.s., od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201).

Przenosząc powyższe przepisy na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne. Sama wysokość naliczonych składek nie była kwestionowana. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję, określając kwotowo stan zadłużenia wnioskodawcy w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Odwołujący, wnosząc o jej zmianę, wskazał, że w spornym okresie, za który powstało zadłużenie, w rzeczywistości nie prowadził działalności gospodarczej.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie na podstawie którego ustalił, że stanowisko odwołującego co do rzeczywistego niewykonywania działalności gospodarczej było zasadne. Odwołujący informował organ rentowy o zamiarze zakończenia działalności gospodarczej, jednakże nie dokonał jej wyrejestrowania ani zawieszenia. Działalność odwołującego została wykreślona dopiero

z dniem 22 sierpnia 2015 r., okoliczność ta nie jest jednak decydująca w kwestii ustalenia zadłużenia odwołującego. Wpis do ewidencji działalności gospodarczej ma bowiem charakter deklaratoryjny, rodzi jedynie domniemanie faktyczne, że działalność była w danym okresie prowadzona; samo zaś ubezpieczenie związane jest z prowadzeniem działalności gospodarczej, a nie z wpisem do ewidencji. Tym samym możliwe jest ustalenie zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej mimo niewykreślenia jej z ewidencji działalności gospodarczej i – w konsekwencji – uchylenie obowiązku ubezpieczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2014 roku w sprawie I UK 252/13).

W kontekście zebranych

w sprawie dowodów Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego, który wskazał, że na początku 2010 roku zrezygnował z dalszego prowadzenia działalności gospodarczej. Jak wynika

z przedłożonej w toku postępowania dokumentacji, w tym księgi rozrachunkowej oraz deklaracji podatkowych, odwołujący mimo osiągnięcia w styczniu i lutym 2010 roku dochodu w łącznej wysokości 8.000 zł, na przełomie marca 2010 roku i sierpnia 2012 roku z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie uzyskiwał żadnego przychodu ani nie ponosił kosztów. Skoro więc odwołujący nie deklarował żadnych obrotów finansowych z tytułu działalności gospodarczej i w efekcie nie notował ani zysku, ani straty, to okoliczność

ta przemawia za uznaniem, że działalność faktycznie nie była prowadzona. Należy w tym kontekście podkreślić, że dla zakwalifikowania danej działalności jako działalności gospodarczej istotne znaczenia ma jej ciągłość i zarobkowy charakter (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2017 r. I UK 184/16). W przypadku odwołującego działalność utraciła ten charakter na przełomie lutego i marca 2010 roku w związku z brakiem jakichkolwiek obrotów finansowych. W konsekwencji należało stwierdzić, że skoro odwołujący w spornym okresie nie prowadził działalności gospodarczej, to obowiązek uiszczenia składki na ubezpieczenie społeczne nie powstał, tym samym odwołanie było zasadne.

Sąd miał również na względzie, że organ rentowy w piśmie procesowym zawierającym stanowisko komórki merytorycznej z dnia 14 września 2017 r. wskazał, że na dzień

13 września 2017 r. na koncie odwołującego stwierdził brak zaległości w związku z dokonaniem wpłaty w kwocie 9.200,00 zł w dniu 28 września 2017 r.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał odwołanie G. L.

za zasadne i orzekając co do istoty na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w zgodzie z punktem 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. zasądzając od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 180 zł tytułem zastępstwa procesowego. Wysokość kosztów została ustalona na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800).

SSO Zbigniew Szczuka

Zarządzenie: (...)

(...)